

# گروه دارویی کیش مدیفارم

## تب دنگی چیست؟

این روزها حتما اسم تب دنگی به گوش شما هم خورده و ممکن است باعث ایجاد ترس در برخی افراد جامعه شده باشد، ما در این مقاله قصد داریم به طور کامل به پاسخ تب دنگی چیست بپردازیم. برای دانستن اینکه تب دنگی چیست ابتدا باید علت و نوع تب شناسایی شود. همان طور که می دانید تب یا افزایش دمای بدن می تواند به علت وجود داشتن عفونت های ویروسی (آنفلانزا، کووید ۱۹ و تب دنگی)، عفونت های باکتریایی (سل، عفونت ادراری، استرپتوکوک و ذات الریه)، عفونت های قارچی (کاندیدیازیس)، عفونت های انگلی (مالاریا) و التهاب (لوپوس، آرتریت روماتوئید، کولیت اولسراتیو و بیماری کرون) باشد.

تب دنگی dengue یا dengue یکی از انواع تب به شمار می رود که به علت گزش نوعی پشه به نام پشه آئدس ایجاد می شود. این بیماری معمولا در مناطق گرمسیری و نیمه گرمسیری شیوع بیشتری داشته اما در مدت اخیر به نقاط مختلف در سراسر جهان نفوذ پیدا کرده و منجر به بروز وحشت در برخی از افراد شده است پیش تر این عارضه در جنوب شرقی آسیا، جزایر غربی اقیانوس آرام، آمریکای لاتین و آفریقا مشاهده شده بود اما امروزه در بسیاری از نقاط وجود تب دنگی گزارش شده است. علائم تب دنگی می تواند شبیه به آنفلانزا باشد اما مهم است که پیش از بروز مشکلات جدی حتما این نوع از تب شناسایی شود.

تب دنگی از طریق ۴ نوع ویروس دنگی ایجاد می شود که بر اثر گزش ۲ مدل پشه های آلوده به این ویروس بروز می کند. انتقال تب دنگی از طریق گزش پشه آئدس Aedes albopictus و Aedes albopictus خصوصا aegypti وجود دارد. پشه Aedes albopictus به عنوان ناقل اصلی ویروس تب دنگی شناخته می شود و بیشتر در مناطق شهری و نزدیک به انسان ها یافت می شود. پشه Aedes albopictus که به عنوان پشه ببر آسیایی نیز شناخته می شود، قادر به انتقال ویروس تب دنگی است و در مناطق گسترده تری از جمله نواحی روستایی و حومه شهرها وجود دارد. این بیماری از فردی به فرد دیگر قابل انتقال نیست اما این نکته را به یاد داشته باشید، در صورتی که پشه فرد مبتلا به تب دنگی را بگزد، آلوده می شود و در صورت گزش فرد دیگر این ویروس را می تواند منتقل کند. همان طور که گفته شد ۴ نوع ویروس تب دنگی وجود دارد، در صورتی که فرد مبتلا به هر کدام از این نوع ویروس ها شود پس از بهبودی مدت زمان زیادی از ابتلا به این بیماری مصون می ماند، اما باید به یاد داشته باشید که در مورد ۳ نوع دیگر این ویروس صدق نمی کند و احتمال ابتلا مجدد به تب دنگی بر اثر هر کدام از این ۳ ویروس باقیمانده وجود دارد. اگر فرد چندین بار دچار تب دنگی شود هربار احتمال دارد عوارض بیشتری را مشاهده کند و دچار نوع شدیدتری از این بیماری شود.

## علائم تب دنگی

یکی از راه های رایج در شناخت نوع تب، بررسی و مشاهده علائم و نشانه های آن به حساب می آید. برای تشخیص سریع و بهتر باید به پزشک متخصص مراجعه کرد. باید به یاد داشته باشید بسیاری از افراد که دچار بیماری و عفونت ویروسی تب دنگی می شوند ممکن است هیچ نشانه و علامتی نداشته باشند. معمولا علائم تب دنگی ۷ الی ۱۰ روز پس از گزش پشه آلوده نمایان می شود و تا ۷ الی ۱۰ روز فرد بیمار بهبود می یابد، اما در مواردی مشاهده می شود که این تب عفونی جان افرادی را می گیرد یا باعث بروز خطرات جبران ناپذیری در آن ها می شود.

به طور کلی از علائم تب دنگی میتوان به موارد زیر اشاره کرد:

- تب شدید و بالا
- احساس درد در نواحی پشت چشم
- درد شدید در ناحیه معده

- حالت تهوع و استفراغ
- متورم شدن غدد
- بروز حساسیت‌های پوستی از جمله کهیر
- سر درد و سر گیجه
- فشار خون بالا
- دردهای عضلانی و درد در ناحیه مفاصل و استخوان‌ها
- خونریزی زیر پوست، لثه، بینی
- وجود خون در ادرار، مدفوع و استفراغ
- خستگی زیاد و بی حالی
- تنگی نفس و مشکل در تنفس

## پیشگیری از تب دنگی

حتما شما هم شنیده‌اید که پیشگیری بهتر از درمان است. بله همین‌طور به خصوص برای زمانی که درمان قطعی برای تب دنگی وجود ندارد و به نوعی می‌توان گفت درمان تب دنگی با کنترل بیماری از طریق پیروی از دستور العمل پزشک معالج که می‌تواند با مصرف یک استامینوفن ساده باشد تا درمان‌های مکمل آن و حمایتی امکان‌پذیر است. از آن جایی که کودکان، سالمندان و افراد با سیستم ایمنی ضعیف بیشتر مستعد این بیماری هستند، بهتر است از این افراد مراقبت ویژه‌ای صورت گیرد. بهترین راه ممکن برای دچار نشدن به تب دنگی پیشگیری از ابتلا به آن به شمار می‌رود. در ادامه به برخی از راه‌های پیشگیری از تب دنگی خواهیم پرداخت:

- اگر قصد سفر به مناطق گرمسیری یا نیمه گرمسیری را دارید سعی کنید از دافع پشه‌ها استفاده کنید و لباس‌های آستین بلند، شلوار و جوارب بپوشید.
- یکی از مکان‌های پرطرفدار برای پشه‌های آلوده آب‌های راکد به حساب می‌آید. سعی کنید حداقل هفته‌ای یک بار ظروف غذایی حیوانات، گلدان‌ها و ظرف‌های حاوی آب را به خوبی شستشو دهید.
- این پشه‌ها بیشتر در طول روز فعال هستند و در آب‌های راکد تخم‌گذاری می‌کنند. بهتر بوده در این زمان از شبانه‌روز احتیاط بیشتری بفرمایید، اما این بدان معنا نیست که در شب فعالیت‌ی ندارند. سمپاشی و نابودی محل‌های تکثیر پشه‌های آندس به طور کلی راه خوبی برای جلوگیری از تجمع این پشه‌ها به شمار می‌رود.
- نصب پشه‌بند و توری در پنجره‌ها می‌تواند از ورود انواع جانوران موزی از جمله پشه آندس جلوگیری کند.

## سوالات رایج در مورد تب دنگی

تا اینجا به طور کلی به اینکه تب دنگی چیست؟ نشانه‌ها و علائم تب دنگی کدامند پرداختیم. ما با گزارش‌های میدانی از مراجعه‌کنندگان به داروخانه‌ها متوجه بسیاری از سوالات شما شدیم که در ادامه سعی کرده‌ایم به طور خلاصه به مهم‌ترین این پرسش‌ها پاسخ دهیم:

آیا تب دنگی مسری و قابل انتقال است؟

خیر. تب دنگی مسری نیست و از فردی به فرد دیگر به طور مستقیم منتقل نخواهد شد. به یاد داشته باشید که نحوه انتقال این نوع تب از طریق گزش پشه بوده و در صورتی که پشه از طریق گزش خون فرد مبتلا آلوده شود و سپس فرد دیگری را بگزد این ویروس منتقل خواهد شد.

با مشاهده چه علائم تب دنگی باید به دکتر مراجعه کرد؟

در صورتی که یکی از علائم تب دنگی را به طور شدید داشتید حتماً فوراً به اورژانس مراجعه بفرمایید. تب شدید، وجود خون در مدفوع یا ادرار، کبیر و درد شدید معده می‌تواند از نشانه و علائم تب دنگی به طور شدید باشد که نهایتاً احتمال دارد به خونریزی داخلی، از آسیب اندام‌های داخلی و مرگ منجر شود.

آیا تب دنگی به جنین منتقل می‌شود؟

در حال حاضر داده‌ها در این باره محدود است ولی بطور کلی احتمال انتقال ویروس تب دنگی از طریق مادر باردار به جنین نیز وجود دارد و می‌تواند خطر زایمان زودرس و وزن کم نوزاد هنگام تولد را به همراه داشته باشد. بنابراین خانم‌های باردار باید احتیاط بیشتری در مقابله با مبتلا به تب دنگی را داشته باشند.

درمان تب دنگی چیست؟ آیا تب دنگی درمان قطعی دارد؟

هیچ عامل ضدویروسی خاصی برای تب دنگی وجود ندارد.

در حال حاضر درمان قطعی برای تب دنگی وجود ندارد، بسته به تظاهرات بالینی، بیماران ممکن است فقط به مراقبت‌های سرپایی نیاز داشته باشند یا ممکن است نیاز به بستری شدن داشته باشند. به بیماران سرپایی توصیه می‌شود که به خوبی هیدراته بمانند و از داروهایی با خواص ضد انعقاد، از جمله آسپرین (اسید استیل سالیسیلیک)، داروهای حاوی آسپرین، و سایر داروهای ضد التهابی غیر استروئیدی (مانند ایبوپروفن و ناپروکسن) خودداری کنند زیرا ممکن است ریسک خونریزی مربوط به تب دنگی افزایش پیدا کند.

بطور کلی بهتر است از درمان‌های حمایتی بهره جست. مصرف مایعات و غذاهای مقوی، استراحت کافی، مسکن‌های تب‌بر مانند استامینوفن مگافن رست که با توجه به داشتن دیفن‌هیدرامین می‌تواند خواب راحتی را برای شما در زمان بیماری به همراه داشته باشد. در صورتی که بیماری حادث‌تر بود ممکن است مراقبت‌های ویژه در بیمارستان به دستور پزشک معالج انجام شود. همچنین واکسن Dengvaxia که به منظور پیشگیری از تب دنگی تولید شده به منظور پیشگیری از این بیماری در افراد با سابقه قبلی به تب دنگی ساخته شده و همچنین در سراسر دنیا قابل دسترسی نیست.

تشخیص تب دنگی از چه راه‌هایی امکان پذیر است؟

مشاهده پزشک و معالجات بالینی، آزمایش‌های خون و بررسی آنتی‌بادی‌های مرتبط می‌تواند از راه‌های تشخیص تب دنگی به شمار رود.

## نتیجه‌گیری

تب دنگی یک بیماری ویروسی به شمار می‌رود که از طریق گزش پشه‌های آلوده قابل انتقال است. از علائم تب دنگی می‌توان به تب شدید، درد معده، درد چشم، خونریزی در لثه و بینی، خونریزی زیر پوست که به شکل کبودی بروز می‌کند، درد پشت چشم، کهیر، حالت تهوع و استفراغ اشاره کرد. معمولا بین ۷ الی ۱۰ روز پس از گزش، علائم تب دنگی نمایان می‌شود و بعد از یک هفته فرد مبتلا بهبود می‌یابد. در برخی از موارد این بیماری می‌تواند سبب فشار بالا، از کار افتادن اندام‌های داخلی و مرگ شود.

توصیه مهم آنکه افرادی که به تب دنگی مبتلا می‌شوند بهتر است از گزش مجدد خود را در امان بدارند تا خطر انتقال بیشتر در جامعه کاهش یابد.

کنترل تب دنگی از طریق مصرف استامینوفن مگافن ۳۲۵ و یا استامینوفن مگافن ۵۰۰ به توصیه پزشک نیز می‌تواند امکان‌پذیر باشد. لازم به ذکر است، موارد اعلام شده در این مقاله صرفا به منظور بالا بردن سطح آگاهی جامعه از بیماری ویروسی تب دنگی بوده و قطعا جایگزین توصیه‌های پزشک متخصص و معالج شما نخواهد شد.